

[Socialministeren]

billede, end vi har i dag, af, hvorledes de ressourcer, der stilles til rådighed for åndssvageforsorgen, kan udnyttes på den for klienter og også personalet mest hensigtsmæssige måde.

Til slut skal jeg blot fremhæve, at jeg vent, der under folketingets forestående behandling af forslaget til lov om forsorgens udlægning og forslaget til konsekvensændringer i bistandsloven vil blive rig lejlighed til at diskutere åndssvageforsorgens og den øvrige særforsorgs fremtid.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg takker ministeren for hendes løfte om, at vi får masser af tid til at diskutere lovforslagene. Det er imidlertid ikke lovforslagene, vi diskuterer i dag. Ønsket om en forespørgselsdebat skal egentlig ses i lyset af de sidste års udvikling inden for området.

Mange specialinstitutioner bliver nedlagt, og de mennesker, der før opholdt sig dér, kommer ind under bistandsloven. Og den er som bekendt baseret på et skønsprincip og indeholder ikke noget mindstekrav til serviceniveau på de enkelte områder. Man siger, at båssystemet skal ophæves, etiketterne på ryggen skal væk; ønsket om, at alles handicap skal integreres, mener jeg går forud for det enkelte menneskes tarv.

Åndssvageforsorgen skal jo udlægges, de åndssvage integreres i et samfund, som bestemt ikke er parat til at modtage dem, men hvad er det så, der er sket, fra udlægning blev besluttet, og til i dag? Der er sket en jævn og stadig forringelse, som det nu må være på tide at stoppe.

Hvordan var døgninstitutionens apparatet, inden amterne fik det? I dårlig forfatning. I hvilken stand befandt de psykiatriske sygehuse sig, da de overgik til amterne? I en stand, hvor man nogle steder så sig nødsaget til at rette op på de skader, der var sket på grund af økonomisk stramning.

Derfor ønsker vi at gøre folketinget opmærksom på, at dette også er ved at ske inden for åndssvageforsorgen, som vi planlægger at udlægge i 1980, og det er rent menneskeligt uforsvarligt og økonomisk en dårlig løsning at foretage disse nedskæringer inden udlægningen. Det vil blive langt dyrere at genoprette de skader, der sker i udlægnings-

fasen, når først amterne har overtaget opgaven.

Socialministeren har i dag som så mange gange før forsikret, at der på landsplan ikke finder nogen forringelse sted, og at udslusning af klienter må modsvares af afgang af personale. Det er de to punkter, socialministeren indtil nu har stået urokkeligt fast på, og derfor skal jeg prøve at pille lidt ved det ved her at give nogle oplysninger, som socialministeren givetvis er i besiddelse af, men tænkeligt udlægger på en noget anden måde.

Der sker forringelser på landsplan, der sker forringelser på de enkelte centre. Hvert enkelt center har fået pålagt at spare fra knap 2 mill. kr. til ca. 3 mill. kr. Det er ganske rigtigt, at det er op til det enkelte center at finde besparelser, hvor det finder det mest rimeligt, men jeg kan love for, at der er ikke ét center, der finder, at disse besparelser er rimelige.

Hvad er det så, der skal spares på? Det er personalet, og det vil sige den optræning, der skal ske i almindeligt liv, social træning hedder det. Det er i enkelte tilfælde bygningsvedligeholdelse, skønt bygningerne mange steder allerede er meget forsømte. Det er anskaffelser, og ved anskaffelser forstås her sådanne ting som radioapparater til afdelingerne, inventar, møbler osv., fordi holdbarheden af disse ting på en afdeling inden for åndssvageforsorgen er meget begrænset; der kræves hyppige reparationer og udskiftning. Det er arbejdslønninger til de åndssvage på de beskyttede værksteder, lønninger, der i forvejen er så små, at når kaffepengene på værkstedet er betalt af den åndssvage, er der fra 10 til 30 kr. om ugen til den åndssvage selv. Ligeledes skal der spares på materialerne til disse værksteder. Ferielejrene bortfalder eller beskæres, dvs. man tager enten 3-4 dage, eller også bliver der slet ingen penge til det.

Beløb til disse formål har allerede i nogle år været frosset fast på i nogle tilfælde 6.000 kr. til et ophold for 12 klienter, der var så handicappede, at der måtte være 12 medarbejdere med på lejren. Det vil så sige, at sommerlejren skulle afholdes, opholdet og kosten betales for 24 mennesker for 6.000 kr. Det siger sig selv, at det bliver en kort sommerferie. Til sammenligning kan jeg fortælle, at en daginstitution har et par og fyre tusind kroner til disposition.